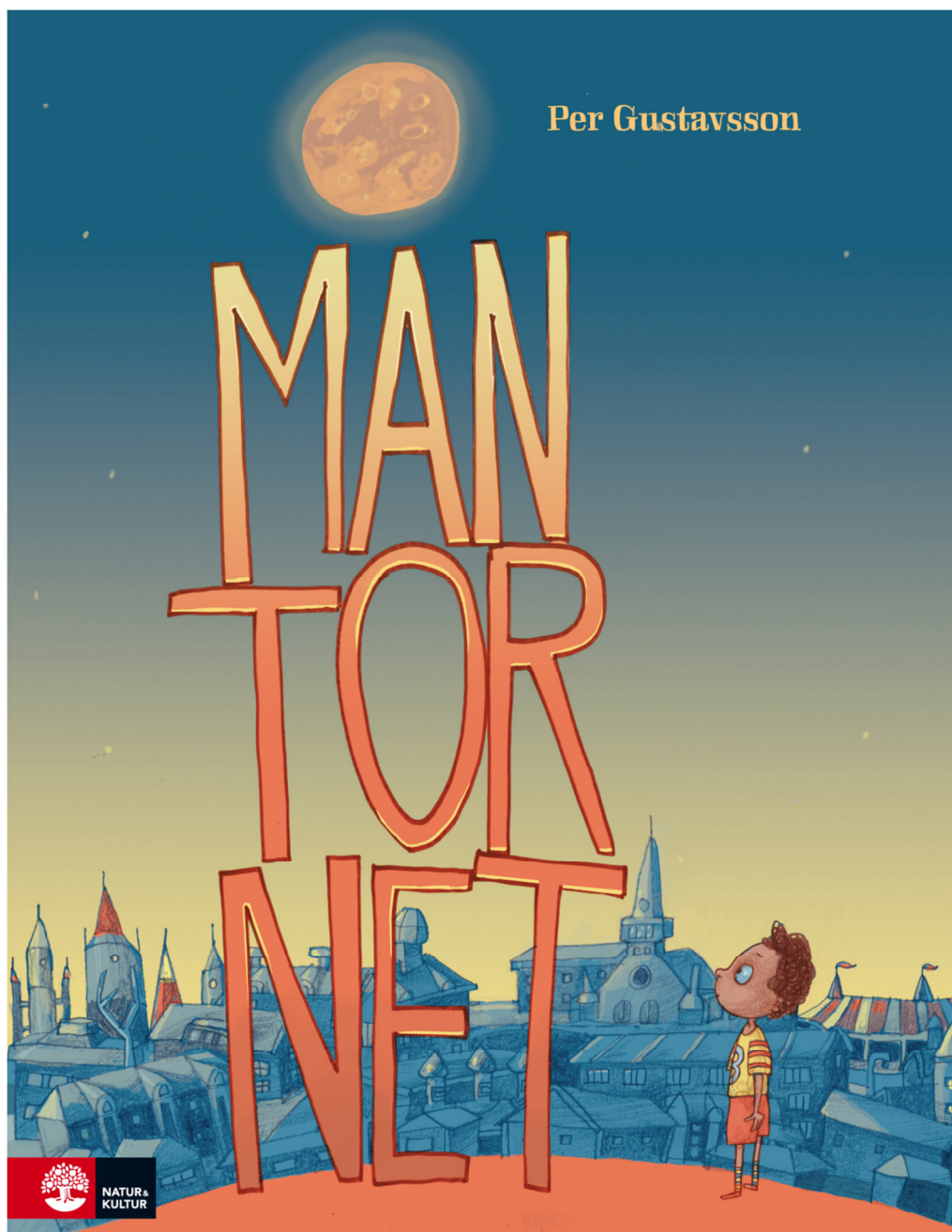

Tipshandledning 6-årsboken: Måntornet av Per Gustavsson

Hej. Du håller en tipshandledning i din hand som satts ihop av barnbibliotekarierna på biblioteken i Kävlinge kommun. Tanken är att den ska ge uppslag på hur ni kan arbeta med boken när barnen har varit på besök på biblioteket och har fått sina böcker. I år kommer ni även att få en bok till varje avdelning så att barnen kan ta hem sina egna böcker.

Tipshandledningen är uppdelad efter sidor där sida ett är den första sidan där barnen spelar fotboll och Sindre tittar på månen. Efter detta kommer mer allmänna tips. Kom ihåg att detta bara är tips att använda som utgångspunkt, om ni vill. Ni känner barnen bäst och vet vad ni gör.

Lycka till!

/Barnbibliotekarierna Jens & Linda

Omslaget

Be barnen studera omslaget en stund, både fram- och baksida. Vad är det de ser? Ser de månen och cirkustältet? Vems fötter ser man på baksidan?

Vad ser titelbokstäverna ut som på framsidan? Texten på baksidan? Som torn?

-Här kan man prata om att man både kan skriva och rita bokstäver och till och med göra bokstäver, till exempel bygga dem i LEGO. Om ni har träbokstäver eller kylskåpsmagneter kan man prata om det magiska i att en bokstav både kan *vara något* och *betyda något* på en och samma gång. Finns det något annat som är så?

Man får reda på att huvudpersonen heter Sindre. Det är ett fornnordiskt namn som betyder "gnista". Vad tror barnen att Sindres gnista är?

-Här kan man prata om namn och att de flesta namn faktiskt betyder något, men att de flestas föräldrar inte har tänkt så mycket på det när de valde namn. Vad skulle barnen heta om de fick välja själva?

Sida 1

I texten står det att Sindre inte är en fotbollsspelare. Kan man se det på bilden? Hur då?

-Här kan man prata med barnen om kroppsspråk, hur man egentligen pratar med hela kroppen och inte bara med munnen.

Månen syns på himlen fast det inte är natt. Har barnen varit med om det på riktigt? Är det vanligt?

-Här kan man prata om att månen inte lyser av sig själv som stjärnorna utan speglar solens ljus. Om solen är på ena sidan av himlen och månen på den andra kan man se den på dagen.

Uppslaget sida 2+3

Be barnen titta på staden i bakgrunden. Vad ser de för konstiga hus? Vad ser de för personer? Vad ser de för djur? Ser de vem som flyger?

Titta på färgerna. Vilken tid på dagen känns det som? Vilken tid på året?

Uppslaget sida 4+5

Titta på affischen. Fråga barnen om de tror att man kan skjutas ur en kanon. Om ni har möjlighet titta på: <https://www.youtube.com/watch?v=0Y14kEY-6fk> Som cirkusartisten säger så krävs det specialutbildning. Fråga barnen vad de tror ingår i den utbildningen. Vilka andra jobb tror de har specialutbildningar?

Uppslaget sida 6+7

Titta på maskinerna. Vad gör en motor på en rymdraket? Vad skiljer en sådan motor från en motor på en bil? Alla maskiner gör något. Låt barnen hitta på och rita egna maskiner och beskriva vad de gör. Är det småsyskonkittlare, frisyrokammare, tuggummi-tuggare eller något annat som de kommer på?

Astronauten använder många svåra ord som slutar på -ik. Kan barnen komma på fler ord som slutar på -ik? Fråga barnen vad de tror en amatör är och varför amatörer inte får åka med rymdraketen. Kan barnen fler ord som slutar på -ör? Här kommer man in på rim-ord.

Uppslaget sida 8+9

Titta på alla möblerna. Varför är det fönster i dem? Be barnen fundera över vem som kan bo i en möbel? Be barnen fundera över skillnaden mellan att bo i en möbel och att bo i en koja. Är det ingen skillnad? Be barnen hitta på och rita sin drömmöbel. Och sin drömkoja. Är de kanske samma?

Vad tror de att en byggmästare gör? Vad gör en snickare och en murare? Blir allt bättre om man samarbetar? Vad är det för papper som ligger slängda? Vilka jobb tror barnen att man kan ha och ha hundar på kontoret? Vet de någon som har hunden med sig på jobbet? Hur är det med polishundar? Bor de på jobbet eller hemma hos polisen? Forska!

Uppslaget sida 10+11

Titta på skogen. Har barnen varit i en skog där alla träd ser nästan likadana ut? Vad tror barnen att trädens rötter gör?

Sindre börjar bygga med pinnar och tunna grenar som snören. Bygg en koja. Är det svårt att göra så att den håller för att stå på?

Varför tror de att stjärnorna syns mer här än på tidigare uppslag?

Uppslaget sida 12-13

Titta på fåglarna. Vad tycker barnen det ser ut som att fåglarna känner? Diskutera om man kan se på ett djur vad det känner. Känner djur som vi gör?

Varför tror de att det inte har syns några fåglar innan i boken?

Uppslaget sida 14-15

Titta på molnen, vad tycker barnen att de ser ut som. Hur brukar man rita moln? Kan man se att det ska föreställa moln? Hur känns moln? Vet barnen att dimma är låga moln?

Det mesta ser annorlunda ut på nära och långt håll. Kan barnen komma på saker som ser helt olika ut på nära- och på långt håll?

Uppslaget sida 16-17

Titta på Sindre när han sträcker sig efter månen, han ligger nästan ner. Hur långt kan barnen luta sig utan att hålla i sig? Hur långt om de håller sig själva? Om någon håller i dem? Diskutera balans med barnen. Har fyrbenta djur bättre balans än vi som har två?

Titta på draken till höger. Hur ser man att det är en drake? Varför tror de att den heter drake precis som de eldsprutande monstren i sagorna? Bygg drakar med barnen!

Uppslaget sida 18-19

Här dyker flickan upp i berättelsen. Vad tror barnen att hon känner när Sindre kommer nerflygande? Vad har hon för min? Vad tror de att flickan gjorde medan Sindre gick runt till cirkusen, astronauten och byggmästaren? Vad tror de att flickan heter? Vad skulle de vilja att flickan heter?

Uppslaget sida 20-21

Titta på Sindre och flickan. Vad tror de att Sindre känner? Varför gömmer han sig bakom draken?

Varför ser månen annorlunda ut på högra sidan? Diskutera nymåne och fullmåne med barnen. Tror de att man kan klättra på ett snöre upp till månen?

Titta på staden i bakgrunden, vad ser de?

Uppslaget sida 22-23

Titta på Sindre och flickan på vänstra sidan. Hur tror barnen att de känner sig? Titta på högra sidan. Kan en ballong ha vilken form som helst? Vad ser det ut som att Sindre och flickans drömballong är gjord av? Vem flyger i bakgrunden?

Uppslaget sida 24-25

Titta på bilden. Vad finns det på bilden som flyger? Vad kan barnen komma på mer som flyger? Om barnen skulle bygga en ballong, vad skulle de sitta i? Be barnen hitta på och rita sina drömballonger att resa runt i. Bygg ballonger.

Allmänna funderingar

Måntornet har några olika teman i sig. Bland annat:

- * Att inte ge upp sin dröm trots motgångar.
- * Att även om saker inte blir som man tänkt sig kan de bli bra ändå.
- * Att ibland är det väldigt lätt att få en ny kompis, speciellt om man gör något tillsammans.

Det gör att den är en bra utgångspunkt för att diskutera viktiga saker. Sindre är ju med och spelar fotboll men går därifrån för att fundera på månen. Ingen tvingar honom att vara med, eller så kan man snarare säga att han får vara med på sina egna villkor. En annan bok som lyfter detta tema är "Jag tycker inte om vatten" av Eva Lindström.

Att saker blir bra fastän de inte blir som man tänkt sig är ett tema som återkommer i många olika bilderböcker. Speciellt i sådana som handlar om att få småsyskon då det är en händelse som barnen själva aldrig kan förutse hur det kommer vara och kännas. En annan situation som belyser detta är den klassiska där barnet vill något men inte får för en vuxen. Böcker om detta är till exempel "Koko och Bosse" av Lisen Adbåge och "Kan man?" av Petter Lidbeck.

Frågan om kompisar är lättare för en del barn och svårare för andra. Sindre och flickan vet ingenting om varandra än att båda vill ta sig till månen, men det räcker för att de ska vilja träffas igen. Frågan hur man ska få kompisar funderar en del barn mycket över och det är ett ämne som berörs i många böcker, till exempel Eva Lindströms "Vi är vänner". Hur man ska vara mot vänner är ett annat ämne som barn gillar att prata om och som flitigt förekommer i bilderböcker så som Max Velthuijs "Grodan och främlingen" och Mats Wänblads "Vad gör du medan jag sover?".

Men det bästa är ju egentligen att lyssna på vad era barn funderar över när ni jobbar med boken och lyfta de frågorna. Om ni vill ha böcker som passar så kan vi bistå med hjälp. Ni är alltid välkomna att kontakta oss så kan vi säkert hitta något som passar:

Linda Harrisson, barnbibliotekarie i Kävlinge: linda.harrisson@kavlinge.se, 046-739478

Jens Mattsson, barnbibliotekarie i Löddeköpinge: jens.mattsson@kavlinge.se,

046-739537